Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry
Vol. 4/ No. 1/ Spring 2017
Page: 13-25

Relationship between emotional intelligence and coaching efficacy and perfectionism school of football coaches

Ali Akbar Hossein Nezhad[1*], Kaveh Mirani[2]
1- MS in sport psychology at Islamic Azad University Karaj branch.
2- PhD student in marketing management and sports media, Islamic Azad University of Tehran.

Abstract

Introduction: Coaching is one of the most pamphlet troubled, attractive and difficult jobs in the world. Aware of the characteristics, abilities, leadership behaviors, social and emotional competencies of trainers and coaches, especially football school coaches, are the effective factors of teachers and their ability to affect the performance.

Objective: The purpose of this study to determine the relationship between emotional intelligence and self-coaching sports and fitness perfectionism football schools in Kurdistan province.

Methodology: The research is descriptive and analytical. Sample included all soccer school coaches Kurdistan was in 1394. According to the survey identified and limited (45 patients) were all numbers for sampling were used. To collect the data, the scale of emotional intelligence in sports (Lan et al., 2009), Self-Coaching (Fyltz et al., 1999) and perfectionism Dunn and colleagues (2006) were used. The following descriptive statistics to describe the variables and then test statistics and Kolmogorov - Smirnov test, Pearson correlation and multiple linear regression on the $p \leq 0/05$ were analyzed using SPSS software.

Results: The results showed emotional intelligence in fitness with self-coaching and sport perfectionism associated components ($p \leq 0/01$). Emotional intelligence also forecast that coaches are coaches for efficacy and perfectionism ($p \leq 0/05$).

Conclusion: It turned out mentors that have a higher emotional intelligence the self-coaching and perfectionism have more, and can be emotional intelligence as a variable transition effects, especially in the field of coaching football school coaches named.

Keywords: emotional intelligence, self-efficacy coaching, perfectionism, coaches, football schools.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

مجله روانشناسی و روان پزشکی شناخت
سال چهارم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۶
صفحات: ۲۵-۱۳

بررسی رابطه هوش هیجانی با خودکار آمدی مربیگری و کمال‌گرایی مربیان مدارس فوتبال

علی اکبر حسین نژاد[1*]، کاوه میرانی[2]
۱-کارشناس ارشد روانشناسی ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج (مؤلف مسئول).
hoseynnezhadaliakbar@yahoo.com
۲- دانشجو دکترا مدیریت بازاریابی و رسانه ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.

چکیده

مقدمه: مربیگری جزوه پردردسرترین، جذاب‌ترین و سخت‌ترین مشاغل دنیاست شناخت خصوصیات، توانمندی‌ها، رفتارهای رهبری مربیان و شایستگی‌های اجتماعی و هیجانی مربیان بخصوص مربیان مدارس فوتبال، بر موثر بودن مربیان بر عملکرد و توانایی آنان تاثیر گذار خواهد بود.

هدف: هدف کلی تحقیق حاضر تعیین رابطه بین هوش هیجانی ورزشی با خودکارآمدی مربیگری و کمال‌گرایی ورزشی مربیان مدارس فوتبال استان کردستان بود.

روش: روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع تحلیلی است. و جامعهٔ آماری آن شامل کلیهٔ مربیان مدارس فوتبال استان کردستان در سال ۱۳۹۴ بود. با توجه به اینکه جامعهٔ آماری تحقیق مشخص و محدود (۴۵ نفر) بود، از روش نمونه‌گیری به صورت تمام شمار استفاده شد. برای جمع داده‌ها از مقیاس‌های هوش هیجانی در ورزش (لان و همکاران،۲۰۰۹)، خودکارآمدی مربیگری (فیلتز و همکاران، ۱۹۹۹) و کمال‌گرایی دان و همکاران (۲۰۰۶) استفاده شد. در ادامه از آمار توصیفی برای توصیف متغیرها و سپس از آمار استنباطی آزمون کولموگروف - اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چندگانه در سطح $p\leq ۰/۰۵$ با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نشان داد هوش هیجانی در ورزش مربیان با خودکارآمدی مربیگری و مولفه کمال‌گرایی ورزشی در ارتباط‌اند ($p<۰/۰۱$). همچنین هوش هیجانی مربیان پیش‌بینی مناسبی برای خودکارآمدی و کمال‌گرایی مربیان محسوب می‌شود ($p<۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: در نهایت مشخص شد مربیانی که هوش هیجانی بالاتری دارند. از خودکارآمدی مربیگری و کمال‌گرایی بیشتری نیز برخوردارند؛ و می‌توان هوش هیجانی به عنوان متغیری اثر گذار درحوزه مربیگری بخصوص مربیان مدارس فوتبال نام برد.

کلید واژه‌ها: هوش هیجانی، خودکار آمدی مربیگری، کمال‌گرایی مربیان، مدارس فوتبال.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

مقدمه

امروزه، مهم‌ترین شرط لازم را برای توفیق تربیت ورزشکاران درجه یک وجود مربیان ممتاز می‌دانند، سرمایه گذاری‌های کلانی که در حیطهٔ مربیگری و جذب مربیان اثربخش و کارآمد برای باشگاه داری انجام می‌شود، ضرورت توجه به انتخاب مربیان کارآمد را آشکار می‌کند (تبریزی، ۱۳۸۱). یک مربی کارا باید مهارت و دانش فوق العاده ای داشته باشد تا بتواند ورزشکار را پرورش دهد. در این حرفه، مربیان در زیر دید دقیق، موشکافانه و ریز بین افرادی چون تماشاگران، بازیکنان، مدیران ورزشی و منتقدان جامعه قرار دارد. یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌ها را در سازمان-های ورزشی، مربیان برعهده دارند. چرا که مربیان موفق به ورزشکاران کمک می‌کنند تا مهارت‌های جدیدی را یاد بگیرند (گائینی و همکاران، ۱۳۸۷). در تحقیق حاضر باورهای مربیان (مانند خودکارآمدی مربیگری) انتخاب شده‌اند تا روابط تئوری حاکم بر هوش هیجانی را به شکل نظری مورد بررسی قرار دهند. توانمندی‌ها و شایستگی‌های اجتماعی و هیجانی از عوامل تعیین‌کننده و تأثیرگذار بر کیفیت روابط اجتماعی و موفقیت در حوزه‌های گوناگون زندگی و شغلی به شمار می‌روند (مایر و همکاران[1]، ۲۰۰۰). در رابطه با ارتباط میان هوش‌هیجانی و خودکارآمدی باید گفت که هم-خوانی‌های مفهومی در حال گسترش می‌باشد. در حوزهٔ مطالعه‌های هوش نیز سیر مطالعه‌ها از هوش منطقی (که بر پایه شناخت استوار است) به سمت هوش هیجانی حرکت می‌کند. هوش هیجانی سعی در تشریح و تفسیر جایگاه هیجان‌ها و احساس‌ها در توانمندی‌های انسانی دارد (مختاری‌پور، ۱۳۸۵). پژوهشگران روانشناسی ورزشی به این نتیجه رسیده‌اند که هر چه ورزشکار در درک، شناسایی، تنظیم و ابراز دقیق هیجانات توانمندتر باشد، عادات فکری در اختیار خواهد داشت که موجب می‌شود فردی کارآمدتر باشد و بهترین عملکرد خود را نشان دهد (لین و همکاران[2]، ۲۰۰۹). همچنین قابلیت هوش هیجانی می‌تواند از طریق توانایی حل مناقشه‌ها و مقابله با فشارهای روانی و تسهیل در ارتباطات با دیگران. عملکرد فردی را توسعه دهد (راندل اونر[3]، ۲۰۱۰). تئوری خودکارآمدی بندورا، یکی از اجزاء تئوری شناخت اجتماعی است که به صورت گسترده‌ای انگیزش، رفتار و نگرش انسان را در چهارچوب مفاهیم فردی و فاکتورهای محیطی مورد بررسی قرار می‌دهد خودکارآمدی در ورزش به طور پیوسته به عنوان یک عامل مهم در پیش‌بینی نحوه شناخت رفتار و کنش افراد تلقی گردیده است. به بیانی دیگر خودکارآمدی به شناخت فرد از توانایی‌های خود برای اجرای مستقل فعالیت‌ها اشاره دارد (بندورا،[4] ۲۰۰۶). طبق نظریه‌ی بندورا خودکارآمدی نقش مهمی در سازگاری روانشناختی، مشکلات روانی، سلامت جسمانی و نیز راهبردهای تغییر رفتار خود رهنمون و مشاوره دارد (مادکس[5]، ۲۰۰۲). خودکارآمدی مربیگری از چهار خرده مقیاس اصلی ایجاد انگیزه، استراتژی بازی، تکنیک آموزشی و فرآیندهای موثر بر شخصیت سازی تشکیل شده است. مربیان از طریق انگیزش یا ایجاد انگیزه می‌توانند بر مهارت‌ها و حالت-های روان‌شناسی بازیکنان خود تأثیر بگذارند (مایر و همکاران[6]، ۲۰۰۵). استراتژی بازی به توانایی مربیان برای مربیگری طی بازی و مسابقه و هدایت بازیکنان به سمت و سوی موفقیت مربوط می‌شود. تکنیک آموزشی باور مربیان در آموزش مهارت‌های ساختاری و تشخیصی تعریف می‌شود و در نهایت، فرآیند

1. Mayer at al

2. Lane at al
3. Randal Oner
4. Bandura
5. Maddux
6. Mayer at al

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

شخصیت‌سازی به باور مربی مربوط می‌شود که خود را قادر به تأثیرگذاری بر رشد شخصیتی بازیکنان و توانمندی به تغییر دیدگاه افراد نسبت به ورزش بدانند (ریچارد و نیل[1]، ۲۰۰۸). رفتارهای رهبری مربیان بر میزان موثر بودن مربیان بر عملکرد باورها و ادراک مربیان تاثیر می‌گذارد. پژوهش‌های خودکارآمدی بالا به تلاش و پافشاری دربرخورد با مسأله و به دست آوردن اهداف بالاتر منتهی می‌شود. در حالیکه خود کارآمدی پایین باعث یأس و دست کشیدن از کار می‌شود (رمضان‌زاده، عرب نرمی، اقبالی. ۱۳۹۲). پژوهش‌های بسیاری ابعاد مختلفی را برای کمال‌گرایی درنظر گرفته‌اند که از مهم‌ترین آنها می‌توان به کمال‌گرایی سازگار (مثبت) و ناسازگار (منفی) اشاره کرد (هانچون[2]،۲۰۱۰). کمال‌گرایان، مثبت و منفی هر دو نسبت به افراد غیرکمال‌گرا معیارهای خاص و متعالی دارند. اهمیت زیادی به ارزیابی دیگران می‌دهند و از تأیید نکردن دیگران نگرانند. کمال‌گرایان استانداردهای بالایی دارند؛ از این رو مستعد تجربه‌های ناخوشایندی هستند کمال‌گرایان سازگار انعطاف پذیرند و از تلاش‌های خود برای رسیدن به هدف احساس رضایت می‌کنند. در مقابل، کمال‌گرایان ناسازگار، انعطاف‌پذیری ندارند و به همین دلیل از عملکرد خود هر چند از دید دیگران قابل ستایش باشد، راضی نیستند. آنها همواره تحت تأثیر ترس از شکست قرار دارند و لذا محیط را تهدیدکننده و غیرحمایت‌گر می‌دانند. کمال‌گرایان مثبت ارتباط مثبتی را با احساس رضایت و سربلندی پس از دستیابی به هدف نشان می‌دهند و ارتباط مثبتی با عدم رضایت پس از شکست دارند. در مقابل کمال‌گرایان منفی ارتباط مثبت با عدم رضایت پس از هر دو شرایط موفقیت و شکست از خود نشان می‌دهند (استوبر و یانگ[3]، ۲۰۱۰). میرز[4] و همکارانش (۲۰۱۱) در تحقیقی با هدف تعیین میزان پیش‌بینی خودکارآمدی مربیگری از تئوری منابع خودکارآمدی مربیگری به این نتیجه رسیدند که خودکارآمدی مربیگری روی رفتار مربیان، رضایت‌مندی تیمی و درصد پیروزی تأثیرگذار است. ساکلوفسکه و همکاران[5] (۲۰۰۷) در یک تحقیق زمینه‌ای تحت عنوان "رابطه بین هوش هیجانی، شخصیت و تمرینات ورزشی" نتیجه‌گیری کردند هوش هیجانی پیش‌بین روابط بین شخصیت و رفتار در تمرین ورزشی است. سئونگیون[6] (۲۰۰۸) در تحقیقی با عنوان توانایی پیش‌بینی خودکارآمدی مربیگری و سبک رهبری از هوش هیجانی در مربیان مدارس بسکتبال به این نتیجه رسید که هوش هیجانی مربیان، خودکارآمدی مربیگری و سبک رهبری آنان را پیش‌بینی می‌کند. مؤلفهٔ اثر شخصیت‌سازی بیشترین میزان پیش‌بینی را داشت و به ترتیب مؤلفه‌های اثر انگیزش، اثر تکنیک و اثر استراتژی بازی دارای بیشترین میزان پیش‌بینی بودند. افخمی و همکاران (۲۰۱۲) در تحقیقی به بررسی رابطهٔ هوش هیجانی و خودکارآمدی مربیگری مربیان ورزش پرداخت نتایج نشان داد که مقیاس و خرده مقیاس‌های متغیر هوش هیجانی مربیان با مقیاس و خرده مقیاس‌های متغیر خودکارآمدی مربیگری در ارتباط‌اند. سطانی فرد و همکاران (۱۳۸۷) به بررسی رابطه کمال‌گرایی و هوش هیجانی ورزشکاران مرد شهرستان خرم‌آباد پرداخت نتایج نشان داد که رابطه بین هوش هیجانی و مولفه‌های آن و کمال‌گرایی ورزشکاران مرد معنادار است. رمضان‌زاده و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیق به بررسی ارتباط بین ابعاد کمال‌گرایی و خودکارآمدی

1. Richard & Niel
2. Hanchon
3. Stober & Eang
4. Myers
5. Saklofekseh at al
6. Sonngieon

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

در دانشجویان دختر شرکت‌کننده در کلاس‌های ایروبیک و سایر دانشجویان پرداخت نتایج نشان داد که بین خود کارآمدی و بعد مثبت کمال‌گرایی ارتباط مثبت معنادار و بین خودکارآمدی و بعد منفی کمال-گرایی ارتباط منفی معنادار وجود دارد. تحقیق عبدلی و همکاران (۱۳۹۲) با هدف تعیین ارتباط خودکارآمدی و هوش هیجانی با عملکرد مردان گلبالیست لیگ برتر انجام شد و نتایج یافته‌های تحقیق ارتباط معنی‌داری بین خود کارآمدی و هوش هیجانی با عملکرد نشان نمی-دهد. بشارت و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقی با هدف تأثیر واسطه‌ای خودکارامدی ورزشی بر رابطهٔ بین ابعاد کمال‌گرایی و اضطراب رقابتی در ورزشکاران ایرانی پرداخت نتایج نشان داد که خودکارآمدی ورزشی بر رابطه بین ابعاد مثبت و منفی کمال‌گرایی تاثیر واسطه‌ای دارد. میکولاژراک و لومینتا[1] (۲۰۰۸) نیز در تحقیقی با اشاره به تفاوت‌های فردی در ادراک، پردازش، تنظیم و استفاده هیجانات نشان دادند که افراد با هوش هیجانی بالا بهتر از دیگران در پیش‌بینی حوادث استرس‌زا و ارزیابی سریع وقایع به عنوان چالش و نه به سازگاری بهتر عمل می‌کنند. مهرپور و موسوی (۲۰۱۶) به بررسی نقش میانجی خودکارآمدی مربیان در ارتباط بین هوش هیجانی و سبک رهبری مربیان زن پرداخت و نتایج نشان داد که توانایی مربیان از ادراک هوش هیجانی در ارزیابی و نظارت دقیق از هیجانات در موقعیت‌های مختلف تاثیر بسزایی بر خودکارآمدی دارد همچنین جان تینگزون[2] (۲۰۰۹) در تحقیقی به ارتباط شایستگی مربیگری با خودکارآمدی پرداخته، نتایج نشان دادند که تنها استراتژی بازی و شخصیت-سازی اثر قابل توجهی بر خودکارآمدی دارد. در پژوهش دیگری استوبر و هاچفیلد[3] (۲۰۰۸) به بررسی شکل‌های مختلف کمال‌گرایی و ارتباط آن با خودکارآمدی، سطح انتظار و واکنش‌های هیجانی نسبت به موفقیت و شکست پرداختند. نتایج نشان داد که کمال‌گرایی منفی (انتقاد از خود) با خود کارآمدی پایین مرتبط است و باعث می‌شود که فرد کمال‌گرا پس از شکست اعتماد به نفس خود را از دست دهد. در مقابل، کمال‌گرایی مثبت با سطح انتظار بالاتر مرتبط است و باعث می‌شود که فردکمالگرا پس از پیروزی اهداف بالاتری را کسب نماید. همچنین در پژوهش ناکانوک[4] (۲۰۰۹) کمال‌گرایان سازگار با امتیازات بالا در خودکارآمدی و امتیازهای پایین در افسردگی شناسایی شدند، نسبت به کمال‌گرایان منفی و غیرکمال‌گرایان که خودکارآمدی پایین و افسردگی بالایی داشتند. لذا با توجه به نتایج گردآوری شده در پیشینه تحقیق و نظر به اهمیت و موقعیت مربیان در تربیت ورزشکاران حرفه‌ای و همچنین نقش مربیان در ورزش و اینکه موفقیت ورزشکار در گروه کار مربی است وجود خلا مطالعاتی در مورد عملکرد مربیان ورزشی داخل استان و کمبود تحقیقات در مورد خودکارآمدی مربیان ورزشی و کمال‌گرایی ورزشی تاثیر آن بر سایر عوامل روانشناختی و مدیریتی مربیان، محقق تصمیم دارد، به بررسی رابطه هوش هیجانی با خودکارمدی و کمال‌گرای مربیان فوتبال بررسی نماید.

روش

روش تحقیق در این پژوهش توصیفی _ تحلیلی است. جامعهٔ آماری آن شامل کلیهٔ مربیان مدارس فوتبال استان کردستان شرکت کننده در فیستوال استانی در تابستان سال ۱۳۹۴ بود. با توجه به اینکه جامعهٔ آماری تحقیق مشخص و محدود (۴۵ نفر) بود، از روش نمونه‌گیری به صورت تمام شمار استفاده شد. به منظور

1. Mikolajczak & Lominta
2. Jan tengzon
3. Stober & Hichfild
4. Nakonak

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

گردآوری اطلاعات از سه پرسش نامه مجزا استفاده شد. اولین پرسش نامه مربوط به هوش هیجانی لان و همکاران (۲۰۰۹) بود که شش عامل ارزیابی احساسات خود، ارزیابی احساسات دیگران، خود تنظیمی، مهارت‌های اجتماعی، به کار گیری عواطف و خوش بینی را می‌سنجد و حاوی ۳۳ سوال ۵ گزینه‌ای، براساس طیف لیکرت مورد سنجش قرار می‌دهد. بخش دوم خودکارآمدیمربیگری به وسیلهٔ پرسشنامهٔ اثربخشی مربیگری فیلتز (۱۹۹۹) ارزیابی شد که دارای ۲۴ سؤال ده ارزشی است و از چهار خرده مقیاس اثر انگیزشی، اثر استراتژی بازی، اثر شخصیت‌سازی و اثر آموزش تکنیک تشکیل شده است. و سومین پرسش نامه مربوط به کمال‌گرایی دان و همکاران (۲۰۰۶) ارزیابی شد این پرسشنامه ۳۰ سؤال دارد که چهار عامل، معیارهای شخصی، اهمیت دادن بیش از اندازه به اشتباه، ادراک فشار والدین و ادراک فشار مربی را می‌سنجد. روایی صوری و محتوایی ابزار این پژوهش، براساس نظر و راهنمایی استادان صاحب نظر و اهل فن تأیید شد. پایایی ابزار نیز در یک مطالعه راهنما با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ برای پرسشنامه‌های هوش هیجانی برابر با α=۰/۹۰ و خود کارآمدی برابر با α=۰/۹۳ و تنظیمات رفتاری در ورزش α=۰/۸۲ به دست آمد. در ادامه از آمار توصیفی برای توصیف متغیرها و سپس از آمار استنباطی آزمون کولموگروف - اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چندگانه در سطح $p\leq$۰/۰۵ با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف در جدول۱ نشان می‌دهد که داده‌های متغیر مستقل هوش هیجانی ورزشی و متغیر وابسته خود کارآمدی و کمال-گرایی نمره دارای توزیع نرمال بودند. بنابراین داده‌های جمع آوری شده همگن بودند و منحنی مربوط به این نمونه طبیعی فرض شد.

در مورد رابطه بین خرده مقیاس‌های هوش هیجانی و خودکارآمدی یافته‌ها نشان می‌دهد بعد هوش هیجانی با خودکارآمدی رابطه مثبت و معناداری دارد ($p<$۰/۰۱). و هم چنین مولفه اثر شخصیت سازی و اثر تکنیک آموزش خودکارآمدی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مولفه اثرانگیزش و اثر استراتژی بازی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد در مورد رابطه بین خرده مقیاس‌های هوش هیجانی و کمال-گرایی یافته‌ها نشان می‌دهد بعد هوش هیجانی با کمال‌گرایی رابطه مثبت و معناداری دارد ($p<$۰/۰۱). و هم چنین مولفه ادراک فشار والدین، ادراک فشار مربی و معیارهای شخصی کمال‌گرایی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مولفه اهمیت دادن بیش اندازه به اشتباه با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد.

با توجه به نتایج حاصل از جدول ۳ ضریب همبستگی ۰,۴۰۳ است. یعنی مؤلفه خودکارآمدی مربیگری در مجموع ۰,۴۰۳ با هوش هیجانی ورزشی همبستگی دارند. ضریب تعیین نیز برابر با ۰/۱۶۳ است و نشان می‌دهد که ۰/۱۶۳ از واریانس هوش هیجانی ورزشی از طریق متغیر پیش‌بین (مؤلفه‌های خودکارآمدی مربیگری) قابل توضیح است. هم‌چنین ملاحظه می‌شود که مؤلفه‌های اثرا نگیزش، اثر شخصیت سازی و اثر تکنیک آموزش از قدرت پیش بینی معناداری برخوردار هستند ($p<$۰/۰۵).

همچنین با توجه به نتایج حاصل از جدول ضریب همبستگی ۰/۲۳۹ است. یعنی مؤلفه کمال‌گرایی ورزشی در مجموع ۰/۲۳۹ با هوش هیجانی ورزشی

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

همبستگی دارند. ضریب تعیین نیز برابر با ۰/۰۵۷ است و نشان می‌دهد که ۰/۰۵۷ از واریانس هوش هیجانی ورزشی از طریق متغیر (مؤلفه‌های کمال‌گرایی ورزشی) قابل پیش‌بین است. همچنین ملاحظه می‌شود مولفه‌های معیارهای شخصی، ادراک فشار والدین و ادراک فشارمربی از قدرت پیش بینی معناداری برخوردار هستند (p<۰/۰۵).

جدول ۱: آزمون کولموگروف_اسمیرنوف برای بررسی همگنی داده‌ها

شاخص آزمون	گروه	آماره	درجه آزادی	سطح معنا داری
کولموگروف اسمیروف	هوش هیجانی	۰/۹۳۷	۴۵	۰/۴۸۳
	خود کارآمدی	۰/۹۰۰	۴۵	۰/۴۰۳
	کمال گرایی	۰/۹۷۲	۴۵	۰/۴۸۵

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای مطالعه (هوش هیجانی ورزشی، خودکارآمدی مربیگری و کمال گرایی)

		خود کارآمدی	اثر انگیزش	اثر استراتژی بازی	اثر تکنیک آموزش	اثر شخصیت سازی
هوش هیجانی	R	۰/۴۲۰	۰/۱۴۰	۰/۰۱۶	۰/۳۶۶	۰/۵۲۰
	Sig	۰/۰۰۱	۰/۷۲۰	۰/۸۱۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
		کمال گرایی	معیارهای شخصی	اهمیت دادن بیش از اندازه به اشتباه	ادارک فشار والدین	ادراک فشار مربی
	R	۰/۳۴۶	۰/۳۱۹	۰/۰۸۸	۰/۳۴۰	۰/۳۵۸
	Sig	۰/۰۰۱	۰/۰۵	۰/۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنادار است.

جدول ۳: نتایج رگریسیون چند گانه برای پیش‌بینی هوش هیجانی بر اساس خود کارآمدی مربیگری و کمال گرایی

	متغیر پیش بین	متغیر ملاک	F	Sig	R	R2	B	Beta	Sig
مولفه های خود کارآمدی	اثر انگیزش	هوش هیجانی ورزشی	۱۰/۵۴	۰/۰۰۱	۰/۴۰۳	۰/۱۶۳	۰/۴۰۰	۰/۱۳۰	۰/۰۰۱
	اثر استراتژی بازی						۰/۱۲۴	۰/۴۰۰	۰/۲۰۰
	اثر تکنیک آموزش						۰/۲۴۸	۰/۲۴۸	۰/۰۲۰
	اثر شخصیت سازی						۰/۲۵۸	۰/۲۳۰	۰/۰۰۱
مولفه های کمال گرایی	معیارهای شخصی		۰/۰۵۳	۰/۴۰۱	۰/۲۳۹	۰/۰۵۷	۰/۷۴۷	۰/۱۹۷	۰/۰۰۱
	اهمیت دادن بیش از اندازه به اشتباه						۰/۱۷۶	۰/۰۴۲	۰/۴۸۴
	ادراک فشار والدین						۰/۴۵۲	۰/۱۰۸	۰/۰۱
	ادراک فشار مربی						۰/۸۲۵	۰/۲۴۸	۰/۰۲۰

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

در مورد رابطه بین خرده مقیاس‌های هوش هیجانی و خودکارآمدی یافته‌ها نشان می‌دهد بعد هوش هیجانی با خودکارآمدی رابطه مثبت و معناداری دارد (p<۰/۰۱). و همچنین مولفه اثر شخصیت سازی و اثر تکنیک آموزش خودکارآمدی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مولفه اثر انگیزش و اثر استراتژی بازی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد در مورد رابطه بین خرده مقیاسهای هوش هیجانی و کمال‌گرایی یافته‌ها نشان می‌دهد بعد هوش هیجانی با کمال‌گرایی رابطه مثبت و معناداری دارد (p<۰/۰۱). و هم چنین مولفه ادراک فشار والدین، ادراک فشار مربی و معیارهای شخصی کمال‌گرایی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مولفه اهمیت دادن بیش اندازه به اشتباه با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف کلی تحقیق حاضر بررسی ارتباط بین هوش هیجانی ورزشی با خودکارآمدی مربیگری و کمال-گرایی ورزشی مربیان مدارس فوتبال استان کردستان بود. نتایج نشان می‌دهد که هوش هیجانی ورزشی با خودکارآمدی مربیگری و کمالگرایی ورزشی رابطه معناداری دارد.

نتایج جدول۲ نشان داد رابطه مثبت و معناداری بین مقیاس هوش هیجانی ورزشی و خود کارآمدی مربیگری وجود دارد. و هم چنین مولفه اثر شخصیت-سازی و اثر تکنیک آموزشی خودکارآمدی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مولفه اثر انگیزش و اثراستراتژی بازی با هوش‌هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد. نتایج این تحقیق با تحقیقات بشیری و همکاران (۱۳۹۱)، هانگ و همکاران[1] (۲۰۱۲)، افخمی و همکاران (۲۰۰۱)، ریچارد و همکارانش[2] (۲۰۰۸) و مختاری و همکاران (۱۳۹۰)، عیدی (۱۳۸۶)، سید کلان (۱۳۸۷)، و حسین-نژاد (۱۳۹۳)، همخوانی دارد. هوش هیجانی پیش‌بینی موفقیت را نیز ممکن می‌سازد زیرا نشان می‌دهد که فرد چگونه بی درنگ واکنش خاص خود را در هر موقعیتی به کار می‌گیرد (بارون،[3] ۲۰۰۶). می‌توان علت این نتایج این گونه بیان کرد هوش‌هیجانی ورزشی، نقش مهمی در تبیین خودکارآمدی مربیگری دارد فردی که از درک هیجانی بالایی برخوردار است، رابطه ی مناسب‌تری با دیگران برقرار می‌سازد و متقابلاً احساس خودکارآمدی بیشتری می‌نماید. که برای رشد و پرورش احساس خودکارآمدی در مربیان ورزشی باید به عواملی که منجر به افزایش هوش هیجانی می-شود مورد توجه بیشتری قرار گیرد، ادراک مربیان از توانایی هیجانی، احساسی و خودکارآمدی خود به عنوان یک ویژگی شخصیتی و اثرگذار می‌توان عاملی مهم در انتخاب مربیان برای باشگاه‌های ورزشی در جهت آموزش و پرورش بازیکن در نظر گرفت. و مربیانی که چنین توانایی‌هایی دارند، واجد پیش نیازهای لازم برای اعمال توانمندی مربیگری در مدارس فوتبال باشند.

همچنین نتایج جدول ۲ نشان داد رابطه مثبت و معنی‌داری بین خرده مقیاس‌های هوش هیجانی و کمال‌گرایی یافته‌ها نشان می‌دهد بعد هوش هیجانی با کمال‌گرایی رابطه مثبت و معناداری دارد. و هم چنین مولفه ادراک فشار والدین، ادراک فشار مربی و معیارهای شخصی کمال‌گرایی با هوش هیجانی ورزشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و مولفه اهمیت دادن بیش اندازه به اشتباه با هوش هیجانی ورزشی

1. Hank at al
2. Richard at al
3. Baron

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد. این نتیجه با تحقیقات سطانی‌فرد و همکاران (۱۳۸۷)، رمضان‌زاده و همکاران (۱۳۹۲) نتایج تحقیق بشارت و همکاران (۱۳۹۰) تأثیر واسطه ای خودکارآمدی ورزشی بر رابطهٔ بین کمال‌گرایی و اضطراب رقابتی همچنین نتایج محمدزاده و همکاران (۱۳۹۰) نشان داد بین کمال-گرایی و استرس و تحلیل رفتگی مربیان شنای زن و مرد ارتباط وجود دارد. همچنین استوبر و هاچفیلد (۲۰۰۸) همخوان می‌باشد می‌توان علت این نتایج این گونه بیان کرد که کمال‌گرایی یک مولفه‌ی انگیزشی و یک صفت شخصیتی است. افراد کمال‌گرا، تمایل به داشتن معیارهای شخصی عالی و دقیق برای عملکرد و موفقیت می‌باشد اصرا و مداومتی که افراد در کارهای خود خرج می‌کنند از کمال‌گرایی نشات می‌گیرد. همچنین هوش هیجانی یکی از عناصر روانشناختی مؤثر شناخته شده در احتمال افزایش موفقیت مربیان است و کارایی بسیاری در حیطهٔ ورزش و اجتماع برای آن گزارش شده است.

با توجه به نتایج حاصل از جدول ۳ نشان می‌دهد. مؤلفه خودکارآمدی مربیگری با هوش هیجانی ورزشی همبستگی دارند. هم‌چنین ملاحظه می‌شود که مؤلفه های اثر انگیزش، اثر شخصیت سازی و اثر تکنیک آموزش از قدرت پیش‌بینی معناداری برخوردار هستند و مولفه اثر استراتژی بازی از قدرت پیش‌بینی معنادری برخوردار نیستند. نتایج این تحقیق با تحقیقات افخمی و همکاران (۲۰۱۲) که به بررسی رابطه بین هوش هیجانی و اثر بخشی مربیگری در مربیان و همچنین نتایج تحقیق سئونگیون (۲۰۰۸) و میرز و همکاران (۲۰۱۱)، بشیری و همکاران (۱۳۹۱) و هانگ، فلتز و لی (۲۰۱۲)، که به بررسی رابطه هوش‌هیجانی و خودکارآمدی پرداخته بودند همخوانی دارد. بر اساس تعریف فیلتز و همکارانش (۱۹۹۹) خودکارآمدی مربیگری به اعتماد مربیان به توانایی‌هایشان نسبت به اثرگذاری و یاددهی موفق در ورزشکاران اطلاق می‌شود و مربیان کارآمدتر با رفتار مؤثر (ایجاد انگیزش، تقویت مثبت عملکرد، تقویت شرطی، آموزش نکات فنی، تشویق به اجتناب از اشتباه، و.....) بیشتر از مربیان دیگر بر ورزشکاران تأثیر می‌گذارند. می‌توان علت این نتایج این گونه بیان کرد. که هوش‌هیجانی به عنوان متغیر مداخله‌گر و تاثیرگذار در موفقیت ورزشی، شناخت هیجانات، احساسات و عواطف ورزشکار نام برد. مربیانی که داری هوش‌هیجانی بالای هستند می‌توانند احساسات و عواطف ورزشکار را شناخته و برنامه تمرینی مناسبی را بر اساس خلق و خوی ورزشکار طراحی نمود. بر این اساس هوش هیجانی با سازوکارهای پیش‌بینی هیجان و احساسات و خودکارآمدی که داری سازکاری روان شناختی، راهبردی تغییر رفتار، اعتماد به توانایی خود و یاددهی موفق دارد می‌توان به عنوان عاملی مهم در عرصه مربیگری برای مربیان دانست.

با توجه به نتایج حاصل از جدول ۳، نشان می‌دهد مؤلفه کمال‌گرایی با هوش‌هیجانی ورزشی همبستگی دارند. همچنین ملاحظه می‌شود مولفه‌های معیارهای شخصی، ادراک فشار والدین و ادراک فشار مربی از قدرت پیش‌بینی معناداری برخوردار هستند. هوش-هیجانی به مثابه یک سازهٔ روانشناختی، نقش مهمی را در حوزه‌های مختلف روانشناسی دارد و نقش مهمی در حوزه مربیگری به عنوان متغیری تاثیرگذار و موثر در شناخت عواطف واحساسات مربیان و ارائه بهترین راهکارها در مواقع احساس دارد لذا پژوهشگران معتقدند که مربیان و ورزشکاران از طریق بهبود مهارت هوش‌هیجانی می‌توانند محیط ورزشی جذابی را ایجاد کنند. در روان شناسی ورزش، این سؤال که کمال-گرایی چگونه بر اجرا تأثیر می گذارد، همواره بحث

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

انگیز بوده است. برای مثال نتایج تحقیق انز و همکاران[1] (۲۰۰۲) در زمینهٔ بررسی جنبه‌های مثبت و منفی کمال-گرایی، نشان داد که کمالگرایی بهنجار دارای خصوصیات انگیزشی است که موجب تقویت تلاش فرد برای رسیدن به موفقیت می‌شود و نتایج مثبتی به دنبال خواهد داشت. آپلتون و هیل[2] (۲۰۱۴) در پژوهشی که با بازیکنان فوتبال انجام دادند، به این نتیجه رسیدند که کمالگرایی رابطه مستقم و مثبتی با واماندگی ورزشکار دارد. در پژوهش دیگری استوبر و هاچفیلد نشان داد که کمال‌گرایی منفی انتقاد از خود با خود کارآمدی پایین مرتبط است و باعث می‌شود که فرد کمال‌گرا پس از شکست اعتماد به نفس خود را از دست دهد. در مقابل، کمال‌گرایی مثبت با سطح انتظار بالاتر مرتبط است و باعث می‌شود که فرد کمال‌گرا پس از پیروزی اهداف بالاتری را کسب نماید. لاورین ساینز تاشمن (۲۰۰۵) رابطهٔ بین کمالگرایی و تحلیل رفتگی را در بین مربیان مختلف ورزشی بررسی و رابطهٔ معنی‌داری را مشاهده کرد همچنین در پژوهش ناکانوک[3] (۲۰۰۹) کمال‌گرایان سازگار با امتیازات بالا در خودکارآمدی و امتیازهای پایین در افسردگی شناسایی شدند نسبت به کمال‌گرایان منفی و غیرکمال-گرایان که خودکارآمدی پایین و افسردگی بالایی داشتند. بر این اساس که دوران زندگی انسان سرشار از رویدادهای مثبت و منفی است که در موقعیت‌هایی مختل و با توجه به شرایط خاص محیطی، فردی و هیجانات، تصمیم‌گیری‌ها برای هر فرد می‌تواند سرنوشت ساز باشد، بنابراین، اینکه تا چه اندازه فرد قادر است در مواقع حساس که فشار روانی زیاد دارد، بهترین تصمیم را بگیرد، به هوش هیجانی بستگی دارد. به عبارتی، هوش هیجانی به این نکته می‌پردازد که فرد چگونه اطلاعات مربوط به هیجانات و پاسخ‌های هیجانی را در ذهن خود پردازش، و نسبت به آنها عکس العمل نشان می‌دهد (عیدی و همکاران، ۱۳۹۲).

نتایج کلی پژوهش نشان می‌دهد که مربیان از ارکان موفقیت باشگاه‌ها هستند ادراک مربیان از توانایی هیجانی و احساسی و خودکارآمدی و کمال-گرایی به عنوان یک ویژگی شخصیتی و اثرگذار در حوزه مربیگری می‌تواند پیش نیازهای لازم برای اعمال توان‌مندی مربیگری در مدارس فوتبال باشد و همچنین هوش هیجانی از راه ویژگی های ادارک هیجانی، خودکارآمدی مربیگری از طریق باور به توانایی و استعدادهای خود و کمال‌گرایی از طریق تمایل پایدار فرد به تعیین معیارهای کامل در رسیدن به اهداف، می-تواند معیاری مناسب جهت گزینش و استخدام مربیان برای باشگاه‌ها بخصوص مدارس فوتبال جهت آموزش به نوآموزان باشد.

1. Enrz at al
2. Appleton & Heel
3. Nakanook

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

منابع

Abdi Behrooz. Farsi, Alireza. Alikhani Rad, Ali. Malek Shahi, Maryam. (2012). The relationship between self and emotional intelligence with the men Globalist Premier League, studies sports psychology, Issue 2, Pages: 104-93.

Afkhami, Esmaeel. Mokhtari, Poone. Tojjarl, Farshad. BASHIRI, Mahdi and SALEHIAN, Hamid. (2012). Relationship between Emotional Intelligence and Coaching Efficacy in Coaches, Annals of Biological Research, 2 (4):469-475.

Appleton, M. P., & Hill, A. P. (2012). Perfectionism and athlete burnout in junior elite athletes: The mediating role of motivation regulations. Journal of Clinical Sport Psychology, 6 (2). 129- 145.

Bandura, A. (2006). Guide for creating self-efficacy scales. In F. Pajares & T. Urdan.

Bar-on R (2006). The Bar- on model of emotional- social intelligent (ESI). Psicothema; 18: 13-25.

Basharat, Muhammad Ali. (2006). the effect of emotional intelligence on the quality of social relations. Psychological Studies Faculty of Psychology and Educational Sciences of Tehran University. (2-3). Pages 25 to 0.38.

Bashiri, M, autonomy, oregano, commercial, F and afkhami, Ismail, (2012), the relationship between emotional intelligence and coaching coaches efficiency. Sport Management Studies, pp. -44 14.25.

Ciarrochi, F. (2005). Emotional intelligence and its relationship to work place performance outcomes of leadership effectiveness. Leadership & Organization Development Journal, 26, 388-399.

Dane Chu, R., John Tingzon, Ch. (2009). The Relationship of Coaching Competency on the Athlete's Self-efficacy and Hope. The International Journal of Research and Review. 1.

Dunn, J.G.H., Causgrove Dunn, & Syrotuik, (2006). Establishing construct validity evidence for the Sport Multidimensional Perfectionism Scale. Psychology of Sport and Exercise, 7, 57-79.

Enns, M.W., Cox, B. J., & Clara. L. (2002). "Adaptive and Maladaptive Perfectionism: developmental origins and association with depression proneness". Personality and Individual Differences, 33(6), PP: 921-935

Feltz D.L., Hepler T.J., Roman N., Paiement C. (2009). Coaching efficacy and volunteer youth sport coaches. Sport Psychologist 23(1): 24-41.

Feltz, D.L, Chase, M.A., Moritz, S.E., Sullivan, P.J. (1999). A conceptual model of coaching efficacy: Preliminary Investigation and instrument development.

Gaini, Abbas Ali. Jalili, QavamDin. Hosseini, Amir. (2009). "Coaching success". National Olympic Committee of the Islamic Republic of Iran publishing the first edition, p. 26.

Gould, D. Greenleaf, C, Guinan, D. & Chung, Y. (2002). A survey of U.S. Olympic coaches: Variables perceived to have influenced athlete performances and coach effectiveness. The Sport Psychologist, 16: 229-250.

Hanchon, L., Timothy, A. (2010). The relations between perfectionism and achievement goals, Personality and individual differences, DEC, 49,8, 885-890,

HosseinNezhad, AliAkbar (2015). Relationship between emotional intelligence and sport orientation of athletic males in confrontational and non-confrontational sports. Master's thesis. Islamic Azad University of Karaj.

Idi, Hossain (2008). Investigate the relationship between emotional intelligence and effectiveness faculty of physical education colleges (state) Tehran. Master thesis. Faculty of Physical Education and Sport Sciences. University of Tehran.

Jex M S, Bliese D P, Buzzell SH. Peimeau J. (2002). The Impact of Self-Efficacy on Stressor-Strain Relation: Coping Style as an Explanatory Mechanism. J cons clinic psych; 73: 1015-1025.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

Jordan, P. J., Ashkanasy, N. M., & Charmine, E. J. (2002). Emotional intelligence as a moderator of emotional and behavioral reactions to ¡ob insecurity. Academy of Management Review, 27:361-372.

Lane, A.M.; Meyer, B.; Tracey, J.; Devonport, T.; Kevin, A.; Davies, K.A.; The lwsell, R.; Gill, G.; Diehl, C.; Wilson, M.; Weston, N. (2009). "Validity of the emotional intelligence scale for use in sport". Journal of Sports Science and Medicine, 8: 289-295.

Lane,A., Thelwell, R., lowther, J., Davonport, T. J. (2009). Emotional intelligence. And Psychological skills use among athletes'. Social behavior and personality: an international Journal, 37(2):195-201.

Maddux JE.,(2002) The power of believing you can.Handbook of positive psychology, Oxf Uni press.

Mayer, J.D., Caruso, D.R., &Salvoes, P. (2000). Emotional intelligence meets traditional standards for intelligence. Intelligence, 27, p 267–298.

Mehrparvar, Maryam. Moosavi, Seyyed Jafar. (2016). the mediating role of coaching efficacy in the relation between emotional intelligence and leadership style among female coaches, international journal of humanities and cultural studies pp.: 1509-1527

Mikolajczak, M & Luminet, O. (2008) Trait emotional intelligence and the cognitive appraisal of stressful events: An exploratory study. Journal, 44(7): 1445-1453.

Mohammad Zadeh Hassan, Syed Abraham, Samokov. Sami Saadi. (2013). Investigate the relationship between perfectionism, stress and burnout among men and women swimming coaches, motor learning Journal of Tehran University, Issue 1, Volume 4, Ss129-139.

Mokhtaripoor, Mehdi. (2007). the relationship between emotional intelligence and leadership theory. A research humanities and social sciences. 21: 39-56.

Myers, N., Feltz, D., Chase, M. (2011). Proposed Modifications to the Conceptual Model of Coaching Efficacy and Additional Validity Evidence for the Coaching Efficacy Scale II-High School Teams. Research Quarterly for Exercise and Sport, 82: 79-88(10).

Myers, N.D., Vargas-Tonsing, T.M., Feltz, D.L. (2005). Coaching efficacy in intercollegiate coaches: sources, coaching behavior, and team variables. Psychology of Sport & Exercise, 6: 129–143.

Nakano, Keiko. (2009). perfectionism, self-efficacy, and depression: preliminary analysis of the Japanese version if the almost perfect scale ˚ revised, psychological reports, 104, 3, 896-908, JUN.

Orner Randel, I. (2010). "The relationship between the frequency of communication and communication satisfaction for remote biomedical engineers". Pro Quest Dissertation and Thesis, North Central University.

Ramezandadeh, Hossam. Arab softness, B. Iqbal. Paradise. (2014). Investigated the relationship between dimensions of perfectionism and self-efficacy in students, studies sports psychology, Issue 4, Pages: 69-78.

Richard, C.T., Andrew, M.L., Neil, J.V.W. Iain A.G. (2008). Examining relationship between emotional intelligence and coaching efficacy. IJSEP, 6:224-235.

Saklofsked.h, etal. (2005). factors and validity of a trait emotional in telligence measures. Personality and individual differences.34:1091_1100.

Seunghyun, H. (2008). The predictive strength of emotional intelligence on coaching efficacy and leadership style of high-school basketball coaches on coaches. The thesis for the degree of Master of Science. Michigan State University.

Stoeber, J., Hutchfield, J., Wood, K.V. (2008). Perfectionism, self-efficacy, and aspiration level: differential effects of perfectionistic striving and self-criticism

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]

after success and failure. Personality and individual differences, 45, 4, 323-327, SEP Sultan person, up to date. Sharifi earnings, to date. Askarian, M. (2009). Perfectionism and emotional intelligence male athletes city of Khorramabad, Journal of Applied Psychology, Vol. 2, No. 8, 626-635.

Syed Klan, Mir Mohammad (2009). To investigate the relationship between emotional intelligence and effectiveness of faculty members of Islamic Azad University Pars Abad. Master thesis. Islamic Azad University, Tabriz.

Tabrizi, Reza (2007). Prioritize some features of teacher trainers and wrestlers national level. Move. No. 11. pp. 131-119.

Trninic V., Papic V., Trninic M. (2009). Role of expert coaches in development of top-level athletes in individual and team sports. Acta Kinesiology 3(1): 99-106.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1396.4.1.1.7]